

1984-чу илин ахырында Азербайжан ССР Али Советинин сессиясында Аяз Мутәллибов трибунадан һиддәтлә бизә билдирди ки, 70 илдә жыглан проблемләри биз (ја"ни республика рәһбәрлији) бир күндә һәлл етмәје гәдир дејилик.

Әвәлә, биз билмәдик ки, онун кимә ачыгы тутмушду – депутатларамы, халгынамы, јохса..? Ә биз, өз нөвбәмиздә һиссләримизи кенара гојуб фикирләшдик ки, балам, доғрудан да, Аяз Мутәллибов бир күндә нә едә биләр? Көрдүк ки, киши дүз дејир, бүтүн проблемләри бир күндә һәлл етмәк олмаз, амма һәр һалда чох иш көрмәк олар.

Билдјиниз кими, кооперативләр јени јарананда нечә-нечә ишсиз иш тапды. Лакин аз кечмәди ки, республика Назирләр Совети чох дүшүнмәдән, көтүр-гој етмәдән кооперативләрин көлир веркисини көјләрә галдырды. Бунун да нәтичәсиндә нечә-нечә кооператив бағланды, филан гәдәр адам јенидән авара олду.

Бәјәм, Аяз Нијазович, сиз Азербайжана һава кими, су кими лазым олан кооперасијаја рәһм едә билмәздизми? Инандырырам ки, бир аз фикирләшиб, бу суала мүсбәт чаваб вермәк үчүн сизә чәми-чүмләтаны 20 дәгигә бәс едәрди.

Кәдин, иш вахтынын 8 саатындан 20 дәгигәсини чыхаг вә көрәк галан вахтдан нечә истифадә етмәк олар.

Республикамызда чамаатын нечә касиб олдуғуну јахшы билдирсиз. Пул олмајан јердә нә етмәк олар? Халгымызда мәсәл вәр – вәрә бир түк версә, кося да саггаллы олар. Бу мүдрик кәлама истинад едиб аксија чәмијјәтләри јаратмаг олмазми?

Биз билirik ки, Русетдә буна чох пис бахырлар. Чүнки әһалинин бәјини сахта бәрабәрлик штарлары илә о дәрәцәдә зәһәрләјибләр ки, бир аз јахшы јашајан көрөндә пахыллыгдан чатлајырлар. Биздә исе, шүктр аллаһа, чамаат һәлә дәдә-баба ләјәгәтини, өзкә малына көз дикмәмәји һәр

- Ана, мән горхурам, бајыр-
да әскәрләр кәзишир.
- Онлардан јох, бала, са-
пы өзүмүздән олан
балталардан горх.



шәјдән үстүн тутмагы јадырғамайыб. Ә әкәр бу милли хүсусијјәтләри нәзәрә алсаз, аксија чәмијјәтләринин республикамыз үчүн фәјдасыны анлајармыз, Бундан сонра мтвәфиг гәрарын һазырланмасына чәми үчкә саат вахт сәрф едәрсиз.

Даһа сонра, Игтисадиијјатымызын хүсуси мүлкүјјәт өвәсиндә инкшафна фикир вермәјиниз дә пис олмазды. Имкан верин, чамаат сәрбәст фәалијјәт көстәрсин, пул гәвансын, һәм өзүнү доландырсин, һәм дә республиканы. Тутаг ки, бу"чәтин" ишә дә 4 саат вахтыныз кәтсин.

Јердә галыр 40 дәгигә. Хаһиш едирик, бунун 38 дәгигәсини Ражковла телефон даншыгына сәрф едиб она баша салдын ки, азербайжанлыларын сәбри түкәниб, онлар да адам кими јашамаг истәјирләр. Гој бизим ихтијарымызы өзүмүзә гәјтарсын.

Галыр 2 дәгигәниз. Ону да бу фәлјетону охумаға сәрф един.

Р. С. Аяз Нијазович, јадныза салырыг ки, Азербайжанын тәкчә Ермәнистанла јарым милјарда јахын олан мүсбәт әмтәә мтвәдиләсини ләгв етсәз, республика филан гәдәр ирәди дүшәр. Тәәссүф ки, сизин чыхшынызда бу һагда һеч нә ешитмәдик. Белә тәләфхәрлик етмәјиниз јалныз бир шәјлә изаһ етмәк олар – пулуруз о гәдәр чохдур ки, јарым милјард сиздән етру һеч нәдир. Еләсә, ичәзә верин, шүб-һәләк: бу гәдәр пул сиздә һардандыр?!

Февралын I-дә Көнчә район партија комитәсинин биринчи катиби Фирудин Нәсенов халчамаһуд комбинатына кетмиш, фәһләләри зорла ишә чыхмаға мөчбур етмәк истәмишдир. һетта евләрә белә адамлар кәндәрмишдир.

Биринчи катибин јадныз салырыг ки, тә"ти-лә мөчбур етмә чинајәт сајылдыгы кими, тә"ти-ли зорла кесмәк дә чинајәтдир.

Редаксија һәј"әти һәр һанси бир адамла вә ја тәшкилатла галдырдыгы мөвзулар вә тәхундуғу мәсәләләр үзрә диалогә кириб сәһбәт етмәји өзү үчүн борч, чәмијјәтәмиз үчүн фәјдалы һесаб едиб буна һазыр олдуғуну билдирир.

РЕДАКСИЈА ҺӘЈ"ӘТИ

ГИҶМӘТИ 50 ГӘПИК

ВАТАНӘ СӘН ЈАН КИ.
ВАТАН ЈАНМАСЫН!
ВАТАН
№5(6)
6 феврал
1990
АЗӘРБАЈҶАН ХАЛҶ ЧӘБҶӘСИ, КӘНЧӘ ШӘБӘСИНИН ГӘЗЕТИ

АЗӘРБАЈҶАН КП МК ҮЗВЛҶҮНӘ НАМИЗӘД,
АЗӘРБАЈҶАН ССР АЛИ СОВЕТИНИН ДЕПУТАТЫ,
АЗӘРБАЈҶАН ССР ЈАЗЫЧЫЛАР ИТТИФАҶЫ ИДАРӘ
ҺӘЈ"ӘТИНИН КАТИБИ, 1945-ЧИ ИЛДӘН СОВ. ИКП-
НИН ҮЗВҶ ИСМАЈЫЛ ШҶХЛЫНЫН АЗӘРБАЈҶАН КП
МК-НЫН ЈАНВАР ПЛЕНУМУНДА

Ч Х Х Ш И

Мән Бәјүк Вәтән мүһарибәсинин иштиракчысыјам, чох фәчиәли, ганлы сәһнәләр көрүшәм, мүһарибәләрә, јатырылмыш үсјанлара даир чохлу китаблар охумушам, лакин һеч заман бу чүр ганлы, вәһши һәрәкәтләрә раст кәлимәишәм. Динч әһалијә өз гошунларынын белә әзәзил, вәһши һүчуму һеч вахт олмамшдыр. Бүтүн бунлар үчүн јенидәнгурманын баниси Горбачов, онун әл-әлтлары Јазов вә Примаков, салы өзүмүздән олан балта ролуну ојајан Вәзиров тарих вә халг гаршысында, мәһкәмә гаршысында чаваб верәчәк.

Азәрбайжан халгы өз торпагыны горујур, лакин ики илдир ки, онун динчлији әлиндән алынмышдыр. "Бәјүк Ермәнистан" јаратмаг хүлјасына дүшән ермәниләр милли гиргын төрәдирләр, 150 миндән артыг азәрбайжанын дидәркин дүшүр, Горбачов нараһат олмур. Тәчикстанда әзләлә олур, вечинә алмыр, Чернобылда фәчиә баш верир, түүкү төрпәмир. Амма бир ермәннин бурну ганајанда "многострадалныј армјанскиј народ" дәјә көз јашы ахыдыр. Баша дүшмәк истәмир ки, бу "многострадалныј армјанскиј народ" дәјил, "многоскандалныј армјанскиј народ" дур. Горбачов оиларын әлиндә ојунчага чеврилмишдир. Шаһназаровларын, Ағанбекјанларын, З. Балајанларын, Икитјанларын дедији илә отуруб дурур. Белә олмасады о, Дағлыг Гарабагда вә Ермәнистанда Совет һакимијјәтини бәрпа етмәк әвәзинә Бақыја гошун јеритмәзди. Јолдашлар, Бақыда баш верән һадисәләр әввәлчәдән дүшүнүлүб һазырланмышдыр. Кенерал Јазов сәфәрбәрлик е"лан едир, мәкәр Бақыда алынмаз гала вә ја тәпәдән дирнаға гәдәр силәһланмыш орлу вардыр? Нә үчүн кенерал Јазов сәфәрбәрлији Ростов, Ставропол вә Краснодар вилајәтләриндә е"лан едир? Украинада едә билмәздими? Кенерал вә онун агалары нә гәдәр кизләнсәләр дә, "хорузун гујругу" көрүнүр. Онлар һәмни вилајәтләрдә мәһз ермәниләри сәфәрбәрлијә аддылар, әскәр палтары кәјиндириб Бақынын үстүнә кәндәрдиләр, динч әһалини вәһшичәсинә гырдырдылар, бу халис кеносид дәјил, бәс нәдир? Бу әскәрләрә тәшәккүр етдикдән сонра дәрһал евләринә кәндәрдиләр. Азәрбайжан телевизијасыны партлатсаһыз да, верилишләри галаган етсәниз дә, дүңја төрәтдијиниз ганлы чинајәтләрдән хәбәрлардыр.

Мән тәклиф едирәм; Бақыны әлә кечирдиб динч әһалини гырмагда бәјүк мәһарәт көстәрдијинә көрә кенерал Јазова "маршал" рутбәси верилсин вә "Гәләбә" ордени илә тәлтиф олунсун. Гој бәһәријјәтә Суворов, Кутузов, Жуков кими бәјүк сәркәрәләр вермиш рус халгы өз оглу Јазовла да "фәхр" етсин.

Мәркәзи мәтбуат вә онун күтләви информасија васитәләри јенә дә јалан данышыр. Совет Ордусунун еләдији чинајәтләрин изини итирмәк үчүн Јазов јалан вә фырылдагла мәшгул олур. Өләнләрин сајыны 80-дән јухары чыхартирлар. Мәним әлимдә шәкилләр вар, Семашко хәстәханасындакы мејитләрин шәкилләри. Голларында нәмрәләри вар – 312. Бу тәкчә бир хәстәханада өләнләрдир. Өзүнүз һесаблајын, көрүн нечә мин адам гырылыб. Бақыны төрк едән кенераллар өләнләрин сајыны кизләтмәк үчүн мејитләри кәмиләрә долдуруб апарырлар. Лакин халгын ирадәсини гырмаг чәп-ди әбәсдир.

Азәрбайжан ССР Али Советинин Өвгәл"адә сессиясынын гәбул етдији гәрары рәдд етмәклә, Горбачовун Өвгәләдә вәзијјәт һаггында гәрары кәркинлији даһа да артырыр. Танклардан, топлардан, һәрби кәмиләрдән бәрәләрә, мүлки кәмиләрә атәш ачырлар. Әһсән белә әмәлијјат апаран адмиралларын башына!

Сов. ИКП артыг өз симасыны итирмишдир. Дон Кихот јелдәјирманы илә вурушдуғу кими, бу да өз халгы илә вурушур. Халгын она инамы итмишдир. Адамлар күтләви шәкилдә партијадан чыхырлар. Мәним 71 јашым вар. МК үзвлјүнә намизәдәм, республика Али Советинин депутатыјам, Јазычылар Иттифагы Идарә һәј"әтинин катибијәм. Халг јазычысыјам. Бүтүн өмрүмү бу гурулуша һәср етмишәм. 45 илдир ки, Сов. ИКП сырларындајам. Бу партијаја мүһарибә дөврүндә кирмишәм. Инди бу партија өз маһијјәтини итириб фәшист партијасындан да пис олан СС партијасына чеврилмишдир. Мән бу партијанын үзвү олмаг истәмирәм.

24 январ 1990, Бақы

ҶАН ГҶРБАН ЕТМӘЈИН ВАХТҶ ЧАТМӘШСА
СЕНДЕН ГАНСЫ НАМСРД ССИРКЕЈСР ҶАН
БАШЫМЫ ГСҶҶРАМ АЈАГЛАРЫНА
БҶ АНА БЕТШЫМ, БҶ АЗӘРБАЈҶАН

ШҶГҶИЈАР

